

Languages on this page:

ISSN 1652-7224 ::: Publicerad den 27 januari 2010

Utskriftsvänlig pdf-fil

[Läs mer om idrottspsykologi på idrottsforum.org](http://idrottsforum.org)[Läs mer om idrott, etnicitet och integration på idrottsforum.org](http://idrottsforum.org)

Idrottspsykologin är ett forskningsområde och en praktik stadd i ständig förändring, vilket inte minst den omfattande utgivningen av idrottspsykologisk litteratur och vetenskapliga tidskrifter i området vittnar om. Bakom nytänkandet ligger naturligtvis nya inomdisciplinära utvecklingstendenser – ny forskning och nya tolkningar av redan kända data – men det finns inom denna vetenskap, liksom inom andra som sig bör en lyhörighet för tankegångar och förändringar utanför den egna disciplinen eller utanför akademien. I en ny antologi har redaktörerna Robert J. Schinke och Stephanie J. Hanrahan, kanske lite senkommet, tagit fasta på en av de viktigaste effekterna av den nya tidens globalisering, nämligen den kulturella mångfald som råder i det flesta samhällen idag. För yrkesverksamma som träffar och på ett eller annat sätt har att handskas med människor i sin yrkesmässiga verksamhet är det ett självklart krav att man kan relatera till folk från skilda kulturer. Boken *Cultural Sport Psychology* (Human Kinetics) vill vara ett redskap för idrottspsykologer i just den situationen, och att döma av Joakim Ingrells recension kan boken nog fungera på det sättet.

Idrottspsykologi och kulturell mångfald

Joakim Ingrell

Institutionen för idrottsvetenskap, Malmö högskola

Robert J. Schinke & Stephanie J. Hanrahan (red)

Cultural Sport Psychology

261 sidor, inb., ill.

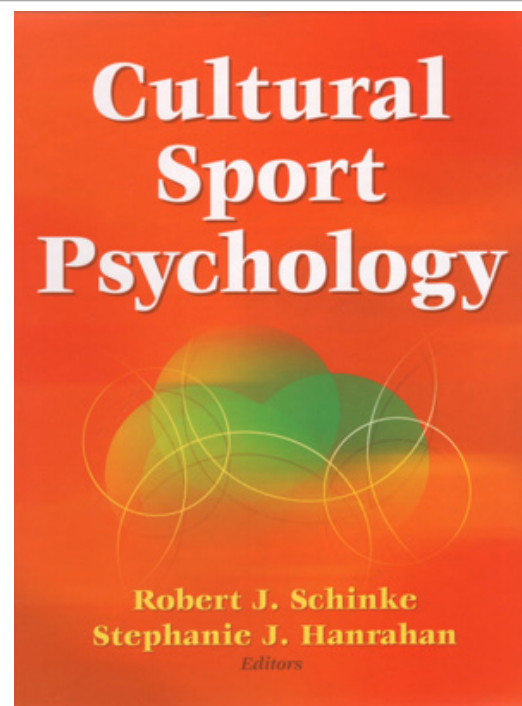
Champaign, IL: Human Kinetics 2009

ISBN 978-0-7360-7133-8

Vi lever i ett mångkulturellt samhälle och möter varje dag individer från olika kulturer. Som tränare, lärare och idrottspsykologisk rådgivare är detta en naturlig del av vardagen. Därför såg jag antologin *Cultural Sport Psychology* som ett utmärkt tillskott till den idrottspsykologiska litteraturen och förväntningarna var höga. Levde boken upp till dessa?

Cultural Sport Psychology är redigerad av Robert J. Schinke och Stephanie J. Hanrahan och bidragen är skrivna av 40 välkända forskare och tillämpare inom området. Boken ska enligt redaktörerna vara skriven för lärare i idrottspsykologi, tillämpare och forskare. Jag anser dock personligen att målgruppen kan utökas än mer då boken beskriver intressanta aspekter kopplat till träna-r och ledarrollen samtidigt som den kan vara intressant också för den som har ett allmänt idrottsvetenskapligt intresse.

Boken är uppdelad i tre stora delar; *En ny dimension i idrottspsykologin*, *Konceptuella reflektioner* och *Tillämpat arbete*. De två första delarna ska hjälpa läsarna att förstå bakgrunden till kulturell idrottspsykologi och hur och varför det bör studeras. I den första delen, *en ny dimension i idrottspsykologin*, introduceras kulturell idrottspsykologi. Här kommer läsaren i kontakt med begrepp, termer och olika egenskaper kopplat till kultur. Läsaren tas därefter vidare till olika idrottspsykologiska paradigmen och begrepp för att på så sätt förstå hur vi kan implementera kulturella

skillnader både i det teoretiska och praktiska arbetet. Frågan boken ställer är: Varför behöver vi ta hänsyn till kulturen inom idrottspsykologin? Detta försöker sedan författarna svara på genom att fokusera på viktiga kulturella faktorer som religion, genus, och social struktur. Dessa faktorer och många andra är lastade med kulturella antaganden som kan bidra, positivt eller negativt till idrottsprestationer och en idrottsutövare välbefinnande. Sista kapitlet i första sektionen knyts till frågan; Vilken typ av idrottspsykologi vill vi bedriva? Utifrån denna frågeställning lägger författarna upp en idealbild för hur de skulle vilja bedriva kulturell idrottspsykologi.

I den andra delen, *konceptuella reflektioner*, startar författarna med att reflektera kring "rollen" som forskare och tillämpare inom kulturell idrottspsykologi. Målet med detta är att forskare och tillämpare ska skapa alternativa vägar både inom och utanför sin disciplin för att på så sätt vara bättre förberedda på att arbeta demokratiskt, rättvist och mer reflekterande kring kulturella skillnader. I nästa kapitel bygger författarna vidare på detta och inriktar sig på kulturella skillnader såsom genus, etnicitet, makt, sexuell läggning osv. Dels får detta väldigt liten plats i kapitlet, sen är det också mycket tyckande från författarna och väldigt få referenser. Om man nu väljer att visa varför det är viktigt är reflektera kring de kulturella skillnaderna i arbetet som forskare och tillämpare, då hade det varit rimligt att försöka stödja det resonemanget med relevant forskning. Som avslutning väljer författarna att ge oss läsare rekommendationer för hur vi kan bemöta kulturella skillnader inom forskning, utbildning och praktiskt arbete. Det avslutande kapitlet handlar i stora drag om hur vi kan vara reflekterande utövare av kulturell idrottspsykologi. Huvudfrågan vi ska ställa oss själva är; på vilket sätt påverkar min identitet och roll i samhället sättet jag ställer frågor på och hur påverkar det min tolkning av de fenomen jag vill undersöka? Utifrån detta för sedan författarna en intressant teoretisk argumentation och avslutar än en gång med att beskriva ett antal punkter som kan värda att ha i åtanke.

Den avslutande, tredje delen, av boken ägnar författarna helt åt det tillämpade arbetet med idrottare. Här får läsaren följa med tillämparna på deras resa i det praktiska arbetet med idrottare från världens alla hörn. Tillämparna arbetar med idrottare från Australien, Brasilien, Kanada, Ghana, Israel, Japan, Kuwait, Nigeria, Ryssland, Singapore, USA m.m. Vi får bland annat ta del av Urban Johnsons och

Natalia Stambulovas reflektioner gällande ett ryskt och ett svenskt fall. Det är alltid intressant att få beskrivet den svenska Jante-lagen i en internationell bok. Det ger en härlig "vi-känsla". Vissa tillämpare erbjuder reflektioner kring ett nationellt perspektiv medan andra är inriktade på kulturella grupper utanför det vanliga, exempelvis specifika minoritetsgrupper inom ett land. Läsaren får ta del av de olika tillämparnas arbetsmodeller och reflektioner samtidigt som de försöker sammanfatta vad det är som är viktigt att tänka på i olika kulturer och ger råd och förslag på hur detta kan appliceras.

En intressant aspekt av boken är att författarna vill komma bort ifrån användandet av de mer generella teorierna/modellerna inom idrottspsykologin och gå mer specifikt in på de olika kulturella skillnaderna. Sedan väljer ändå författarna att visa på generella (kulturella) riktlinjer att följa när man arbetar med idrottare från olika länder. Missförstå mig inte, det är intressanta fakta som de beskriver men dessa kan samtidigt leda till stereotypera bilder och förutfattade meningar som inte stämmer överens med idrottarens verklighetsuppfattning. Det är väl trots allt den man ska utgå ifrån?

Boken är mer inriktad mot det praktiska arbetet med idrottare och detta visas tydligt då 12 av de 18 kapitlen berör det tillämpade arbetet. Jag tycker personligen att det är intressant att läsa om olika tillämpares arbete med idrottare från olika kulturer men om man ska introducera ett nytt ämne inom den idrottspsykologiska forskningen så tycker jag att man ska göra det lite mer utförligt, framförallt om man ska ge ut en bok. Med andra ord; mer teori! Jag förstår dock problematiken med detta eftersom det just är ett ganska nytt ämne inom området idrottspsykologi. Det är dock inget nytt i förhållande till den övriga idrottsvetenskapliga forskningen.

I slutändan fick ändå boken mig att vilja ha mer, vilket kan uppfattas som både en styrka och en svaghet.

© Joakim Ingrell 2010.

 Hitta bästa pris på boken hos Prispallen.se

 Kjøp boken fra Capris.no

 Sammenlign priser på bogen hos Pensum.dk

 Buy this book from Amazon.co.uk

 Buy this book from Amazon.com

” Det är alltid intressant att få beskrivet den svenska Jante-lagen i en internationell bok. Det ger en härlig "vi-känsla".